

Standardy Ochrony Małoletnich

Polityka ochrony małoletnich w Stowarzyszeniu Paramus

Żywiec 2024

Spis treści

Preambuła	4
Objaśnienie terminów	4
Rozdział I.....	6
Bezpieczny kontakt z dziećmi	6
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	6
Rozdział II.....	7
Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	7
Zasady ogólne.....	7
Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika	9
Krzywdzenie przez osoby trzecie.....	10
Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów.....	10
Krzywdzenie rówieśnicze.....	11
Rozdział III.....	12
Zasady ochrony danych osobowych dziecka.....	12
Rozdział IV	13
Zasady ochrony wizerunku dziecka	13
Rozdział V	14
Zasady dostępu dzieci do Internetu	14
Rozdział VII	15
Monitoring stosowania Polityki.....	15
Rozdział VIII	15
Przepisy końcowe	15
Załączniki	16
Karta interwencji	17
Monitoring polityki– ankieta	18
Oświadczenie o niekaralności	19
Zakres danych pracownika/współpracownika niezbędnych do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym.	20
Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy).....	21
Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci.....	21

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (wzór)	22
Oświadczenie o państwach zamieszkania	23
Oświadczenie o niekaralności (obcokrajowcy).....	24
Instrukcja dla kandydata	26
Gdzie szukać wsparcia	27
Telefony zaufania	27
Urzędy i instytucje publiczne.....	27
Organizacje pozarządowe	27
Dziecko krzywdzone	28
Prawne podstawy interwencji.....	32
Obowiązek prawny zawiadomienia o wybranych przestępstwach.....	32
Obowiązek społeczny zawiadomienia o przestępstwie	32
Obowiązek społeczny zgłoszenia zaniedbywania dziecka	32
Obowiązek społeczny zawiadomienia o krzywdzeniu rówieśniczym.....	33
Odpowiedzialność za niedopełnienie obowiązków	33

Preambuła

Stowarzyszenie Paramus jest organizacją nastawioną na budowanie społeczeństwa obywatelskiego, współpracującego ze sobą, ofiarującego innym wszystko co ma najpiękniejsze. W naszych działaniach CZŁOWIEK i jego otoczenie odgrywa rolę najważniejszą. Wdrażając Standardy Ochrony Małoletnich chcemy zaznaczyć, że osoby młode, które wymagają szczególnej uwagi, są dla nas najcenniejsze. To właśnie one będą budowały przyszły świat, który musi opierać się na poczuciu bezpieczeństwa, poczucia własnej wartości, empatii i wrażliwości na dobro własne i innych.

Zgodnie z założeniami ustawowymi w działalności Stowarzyszenia Paramus niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie. Nasze wartości to szacunek, zrozumienie potrzeb innych, wrażliwość na krzywdę i niesprawiedliwość.

Staramy się realizować założenia ustawowe i moralne poprzez stałą edukację i wzmacnianie kompetencji naszych pracowników i wolontariuszy.

Objaśnienie terminów

1. **Pracownikiem Organizacji** jest osoba zatrudniona na wszystkich szczeblach Organizacji, na podstawie umowy o pracę. Współpracownikiem Organizacji jest osoba zatrudniona na wszystkich szczeblach Organizacji na podstawie umowy cywilnoprawnej, stażysta, wolontariusz lub osoba współpracująca nieodpłatnie na innych zasadach.
2. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez **zagrożenie bezpieczeństwa dziecka lub krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie przestępstwa lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika lub współpracownika Organizacji, rodzica/opiekuna prawnego dziecka lub przez inne dziecko, stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie bądź też zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

6. **Przestępstwem** jest zachowanie człowieka uznawane za społecznie szkodliwe i z tego względu zabronione przez ustawę (głównie kodeks karny, ale też wiele innych ustaw, jak np. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii)
7. **Czynem karalnym** jest zachowanie człowieka uznane za społecznie szkodliwe, które stanowiłoby przestępstwo, gdyby zostało popełnione przez osobę w wieku powyżej 17 roku życia. Osoba poniżej 17 roku życia (nieletni) nie ponosi jednak odpowiedzialności karnej, lecz odpowiada za takie zachowania przed sądem rodzinnym w trybie postępowania w sprawach nieletnich, a nie postępowania karnego. Postępowanie w sprawach nieletnich zmierza do wychowania nieletniego sprawcy, a nie ukarania go.
8. **Osoba odpowiedzialna za Internet** to wyznaczony przez kierownictwo Organizacji pracownik lub współpracownik pracujący w oparciu o stałą umowę, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie Organizacji oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
9. **Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci** przed krzywdzeniem to wyznaczony przez kierownictwo Organizacji pracownik lub współpracownik pracujący w oparciu o stałą umowę, sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Organizacji.
10. **Stała umowa** zawarta z pracownikiem lub współpracownikiem to umowa zawarta na rok i dłużej.
11. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
12. **Kierownictwo Organizacji** to organ zarządzający Organizacją zgodnie ze statutem Organizacji i przepisami prawa.
13. **Właściwy sąd rodzinny** oznacza najbliższy sąd rejonowy wydział rodzinny i nieletnich. Informacje na temat tego, gdzie znajduje się wydział właściwy dla danej miejscowości znajduje się aktualnym rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw. Korespondencję do sądu rodzinnego należy kierować w formie pisemnej, listem poleconym.
14. Przez **właściwy miejscowo ośrodek pomocy społecznej należy** rozumieć ośrodek położony w gminie/dzielnicy, w której zamieszkuje dziecko. Korespondencję z OPS należy prowadzić w formie pisemnej listem poleconym lub mailowej.
15. **Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa** należy złożyć do właściwej miejscowo (najbliższej) jednostki policji lub prokuratury w formie pisemnej. Zawiadomienie należy nadać listem poleconym.

Rozdział I

Bezpieczny kontakt z dziećmi

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 1.

1. Wolontariuszem Organizacji może być osoba:
 - a) Poniżej 13. roku życia pod warunkiem obecności rodzica.
 - b) W wieku od 13 do 18 lat za okazaniem pisemnej zgody rodzica.
 - c) Powyżej 18. roku życia, pod warunkiem że nie znajduje się w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
2. Każdy wolontariusz przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków zobowiązany jest do dostarczenia Organizacji wydruku z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, zwanego dalej Rejestrem. Wydruk ten powinien obejmować pierwsze oraz ostatnie sprawdzenie osoby w Rejestrze. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do realizacji obowiązków. Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 roku życia. Zakres danych osobowych potrzebnych do sprawdzenia osoby w Rejestrze znajduje się w załączniku nr 4 do niniejszej Polityki. Za nadzór nad realizacją tego obowiązku odpowiada kierownictwo Organizacji, które może upoważnić do tego innego pracownika.
3. Kandydat na pracownika/wolontariusza składa oświadczenie o niekaralności (załącznik 3), przed przystąpieniem do realizacji zadań, w których możliwy jest kontakt z dziećmi, obowiązkowo dostarcza zaświadczenie o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
4. Kandydat na wolontariusza akcyjnego (pracujący poniżej 30 dni), który kierowany ma być do pracy z dziećmi dostarcza zaświadczenie z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, w dniu realizacji działań.
5. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec pracownika/współpracownika/wolontariusza postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo z użyciem przemocy popełnione przeciwko dzieciom należy niezwłocznie odsunąć ją od wszelkich form kontaktu z dziećmi i przenieść na stanowisko pracy na którym kontakt ten nie występuje lub rozważyć zakończenie umowy z tą osobą.

§ 2.

1. Pracownicy i współpracownicy nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z dziećmi bez wiedzy ich opiekunów prawnych.

2. W szczególności pracownicy i współpracownicy nie prowadzą z dziećmi prywatnych rozmów z wykorzystaniem mediów społecznościowych. Pracownicy i współpracownicy mogą prowadzić z dziećmi korespondencję grupową na tematy związane z działalnością Organizacji, o ile we wspólnej rozmowie uczestniczy co najmniej jeden inny pracownik/współpracownik oraz rodzic/opiekun prawny dziecka.
3. W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samo dziecko pracownik/współpracownik nie kontynuuje rozmowy i poleca dziecku zgłoszenie się do niej/niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub z wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia dziecka. W takim przypadku pracownik/współpracownik może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest jednocześnie powiadomić przełożonego lub kierownictwo Organizacji o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu. Powiadomienie powinno być w miarę możliwości dokonane pisemnie lub mailowo.

§ 3.

1. Pracownicy Organizacji posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy/współpracownicy Organizacji którzy pozostają z dzieckiem/jego rodziną w bezpośrednim kontakcie podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka w ramach Organizacji pracownicy i współpracownicy przekazują tę informację kierownictwu Organizacji.
3. Pracownicy i współpracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

Zasady ogólne

§ 4.

1. Organizacja w miarę możliwości prowadzi dla dzieci cykliczne (przynajmniej raz w roku) zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.

-
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem)
 - b. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem);
 4. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a. Pracownika/współpracownika
 - b. inne osoby trzecie
 - c. rodziców/opiekunów prawnych
 - d. inne dziecko

§ 5.

1. W przypadku podjęcia przez pracownika lub współpracownika Organizacji podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik/współpracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu Organizacji. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
2. Interwencja prowadzona jest przez kierownictwo Organizacji, które może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników/współpracowników oraz zapisane w tym paragrafie.
3. W przypadku wyznaczenia innej osoby do prowadzenia interwencji pod pojęciem "kierownictwa Organizacji" należy rozumieć osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo Organizacji.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa Organizacji, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
6. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.

§ 6.

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik/współpracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

§ 7.

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 1. do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do akt osobowych dziecka.
2. Wszyscy pracownicy Organizacji i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

§ 8.

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/współpracownika Organizacji osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Kierownictwo Organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Kierownictwo Organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
3. Kierownictwo Organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo kierownictwo Organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w Załączniku nr 6.
5. W przypadku gdy pracownik/współpracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, kierownictwo Organizacji powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika/współpracownika podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli pracownik/współpracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez Organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren Organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

Krzywdzenie przez osoby trzecie

§ 9.

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) kierownictwo Organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Kierownictwo Organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
2. Kierownictwo Organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo kierownictwo Organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w Załączniku nr 6.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia kierownictwo Organizacji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego (wzór w załączniku nr 7).
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

§ 10.

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów kierownictwo Organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Kierownictwo Organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
2. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo kierownictwo Organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w Załączniku nr 6.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskie Karty.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

Krzywdzenie rówieśnicze

§ 11.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w Organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1). Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury z §10 lub §9.
5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczęszcza do Organizacji należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Kierownictwo Organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie rodziców dziecka krzywdzącego).
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział III

Zasady ochrony danych osobowych dziecka

§ 12.

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).
2. Pracownik i współpracownik Organizacji ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego – w przypadku pracowników) rozwiązania umowy.
3. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik Organizacji jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Wolontariusze Organizacji oraz osoby zatrudnione na krótkoterminowych umowach cywilnoprawnych nie powinni mieć dostępu do danych osobowych wrażliwych.
6. Współpracownicy pracujący w oparciu o stałe umowy cywilnoprawne (rok i dłużej) mogą mieć dostęp do danych osobowych wrażliwych pod warunkiem uprzedniego zawarcia umowy powierzenia przetwarzania tychże danych.
7. Wszyscy pracownicy i współpracownicy Organizacji przed podjęciem pracy lub współpracy są obligatoryjnie szkoleni z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych oraz zdają test lub w inny sposób wykazują się znajomością i zrozumieniem tej problematyki. Każdego roku prowadzona jest ewaluacja ochrony danych osobowych w Organizacji oraz organizowane szkolenie przypominające z zasad ochrony danych osobowych. Szkolenie przypominające może mieć charakter ogólny lub koncentrować się na wybranych zagadnieniach istotnych lub problematycznych w działaniu organizacji

§ 13.

Pracownik lub współpracownik Organizacji może wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka.

§ 14.

1. Pracownik lub współpracownik Organizacji nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiece.
2. Pracownik lub współpracownik Organizacji, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem dziecka i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik lub współpracownik podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna dziecka.
3. Pracownik lub współpracownik Organizacji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
4. Pracownik lub współpracownik Organizacji nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także

sytuacji, gdy pracownik/współpracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

5. Pracownik lub współpracownik Organizacji, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna – wyłącznie za uprzednim wyrażeniem pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.

§ 15.

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia zajmowane przez Organizację. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje kierownictwo Organizacji.
2. Podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, należy przygotować wybrane pomieszczenie do realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie dzieci przebywających w pomieszczeniach organizacji.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 16.

1. Organizacja, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią załącznik nr 5 do niniejszej Polityki.

§ 17.

1. Pracownikowi lub współpracownikowi Organizacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przebywającego na terenie Organizacji bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik lub współpracownik Organizacji może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez uprzedniej wiedzy i zgody tego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 18.

1. Upublicznienie przez pracownika/współpracownika Organizacji wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).
3. Niedopuszczalne jest używanie wizerunku dzieci – podopiecznych Organizacji w celach fundraisingowych, jak też ich historii i innych danych na ich temat, bez uprzedniej anonimizacji i podjęciu wszelkich działań mających na celu uniemożliwienie odbiorcom powiązanie historii z konkretnym dzieckiem.

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 19.

1. Rodzice zachowują prawo do decydowania o udostępnianych ich dzieciom treściach także podczas pobytu dziecka na terenie organizacji. Udostępnianie dzieciom przebywającym na terenie organizacji komputerów, smartfonów i innego sprzętu umożliwiającego dostęp do treści w Internecie i telefonów komórkowych odbywa się za zgodą rodzica/opiekuna.
2. Personel jest zobowiązany do kontrolowania sposobu korzystania przez dzieci z komputerów i telefonów komórkowych, zwłaszcza gdy są one podłączone do Internetu.
3. Komputery, smartfony i podobne urządzenia udostępniane dzieciom w siedzibie organizacji powinny posiadać zabezpieczenia gwarantujące bezpieczeństwo przekazywanych danych oraz rozwiązania uniemożliwiające korzystanie ze stron przedstawiających treści niebezpieczne lub nieodpowiednie (parental control).
4. Organizacja zastrzega sobie prawo wprowadzenia zakazu korzystania przez dzieci z urządzeń umożliwiających utrwalanie obrazu i dźwięku podczas wybranych zajęć, jeśli przemawiają za tym względy bezpieczeństwa dzieci i/lub konieczność zagwarantowania im prywatności poprzez ochronę przed niekontrolowanym nagrywaniem.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Polityki

§ 22.

1. Osoba do realizacji zadań związanych z monitorowaniem i aktualizacją zasad Polityki wskazana jest przez Zarząd Organizacji.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza wśród pracowników Organizacji raz na rok ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2. do niniejszej Polityki.
4. W ankiecie pracownicy Organizacji mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w Organizacji
5. Osoba, o której mowa w pkt. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników i współpracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje kierownictwu Organizacji.
6. Kierownictwo Organizacji wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom oraz współpracownikom nowe brzmienie Polityki.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 24.

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Organizacji, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników i współpracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

Załączniki

Załącznik nr 1. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem:

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) - opis
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia
4. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty)
5. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)
6. Spotkania z opiekunami dziecka:
 - a. Opis (w tym data)
7. Interwencja prawna (właściwe zakreślić)
 - a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
 - b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
 - c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)
8. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji
9. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli Organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania Organizacji/działania rodziców

Załącznik nr 2. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Monitoring polityki – ankieta

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? <i>(wpisz poniżej tabeli)</i>		

Załącznik nr 3. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Miejscowość,

Oświadczenie o niekaralności

..... legitymująca/y się dowodem osobistym o nr oświadczam, że

nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

podpis

Załącznik nr 4 do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Zakres danych pracownika/współpracownika niezbędnych do sprawdzenia w Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym.

W związku z planowanym oddelegowaniem do pracy z dziećmi jesteśmy zobowiązani do zweryfikowania Pana/Pani w *Rejestrze sprawców przestępstwa na tle seksualnym*. Obowiązek ten wynika z art. 21 *ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*. Poniżej dane niezbędne do dokonania sprawdzenia:

Imię:

Nazwisko:

Nazwisko rodowe:

PESEL:

Imię ojca:

Imię matki:

Informujemy, że:

- podstawą prawną przetwarzania danych osobowych zawartych w niniejszym oświadczeniu jest prawny obowiązek (art. 6 ust 1c RODO) ciążyący na administratorze danych osobowych wynikający z *ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, a celem przetwarzania danych osobowych jest weryfikacja spełnienia ustawowych kryteriów dopuszczenia do pracy z dziećmi,
- przysługuje Panu/Pani prawo dostępu do Pana/Pani danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania danych a także do wniesienia skargi do Prezesa UODO (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa), jeśli uzna Pan/Pani, że przetwarzanie odbywa się niezgodnie z prawem,
- Pana/Pani dane nie będą poddane profilowaniu ani przekazywane do państw trzecich,
- podanie danych jest dobrowolne, ale odmowa ich podania oznacza brak możliwości realizacji działań związanych z kontaktem z dziećmi.

Imię i nazwisko.....

Data.....

Podpis.....

Załącznik nr 5. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Wytyczne dotyczące utrwalania wizerunku dziecka (zdjęcia, filmy)

- Wszystkie dzieci muszą być ubrane.
- Zarejestrowane obrazy powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać grupy dzieci, a nie pojedyncze osoby.
- Upewnij się, że fotograf lub osoba filmująca nie spędza czasu z dziećmi, ani nie ma do nich dostępu bez nadzoru.
- Wszelkie podejrzenia i problemy dotyczące nieodpowiednich wizerunków dzieci należy zgłaszać i rejestrować, podobnie jak inne niepokojące sygnały, dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Wytyczne dotyczące publikowania wizerunków dzieci

- Używaj tylko imion dzieci; nie ujawniaj zbyt wielu szczegółów dotyczących ich miejsca zamieszkania czy zainteresowań.
- Zapytaj dziecko o zgodę na wykorzystanie jego wizerunku.
- Jeśli to możliwe, poproś o zgodę rodziców/opiekunów dziecka i poinformuj wszystkich zainteresowanych o tym, gdzie i w jaki sposób zamierzasz wykorzystać wizerunek dziecka.
- Staraj się wykorzystywać obrazy pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
- Poproś specjalistów o radę w sprawie zamieszczenia obrazów dzieci na stronie internetowej – zarezerwuj czas na obróbkę zdjęć przed zamieszczeniem ich na stronie internetowej. Jeśli filmy wideo pochodzą z serwera Twojej organizacji, to materiał ten może być pobierany, dlatego zaleca się korzystanie z niezależnego serwera.

Załącznik nr 6. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (wzór)

Miejscowość , dnia r.

Prokuratura Rejonowa w [1]

Zawiadamiający: z siedzibą w

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwana szkodę małoletniego (imię i nazwisko, data urodzenia) przez (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z [2].

Dalszy opis	podjejrzenia	popelnienia przestępstwa
-------------	--------------	--------------------------

.....
.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest (imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przesyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....
podpis osoby upoważnionej

[1] Zawiadomienie należy złożyć do prokuratury rejonowej/policji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.

[2] Opis sytuacji, która miała miejsce. Należy uzupełnić zgodnie z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np.: kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo).

Załącznik nr 7. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Oświadczenie o państwach zamieszkania

1. Realizując obowiązek wynikający z art. 21 *ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, oświadczam, że w latach 2004-2024 zamieszkiwałem w następujących państwach innych niż Rzeczpospolita Polska:

	Państwo zamieszkania	Okres zamieszkiwania
1		
2		
3		
4		

2. Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
3. Przyjmuję do wiadomości, że:
 - podstawą prawną przetwarzania moich danych osobowych zawartych w niniejszym oświadczeniu jest prawny obowiązek (art. 6 ust 1c RODO) ciążyący na administratorze danych osobowych wynikający z *ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, a celem przetwarzania moich danych osobowych jest weryfikacja spełnienia przeze mnie ustawowych kryteriów dopuszczenia do pracy z dziećmi,
 - przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania danych a także do wniesienia skargi do Prezesa UODO (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa), jeśli uznam, że przetwarzanie odbywa się niezgodnie z prawem,
 - moje dane nie będą poddane profilowaniu ani przekazywane do państw trzecich,
 - podanie danych jest dobrowolne ale odmowa ich podania oznacza brak możliwości realizacji działań związanych z kontaktem z dziećmi.

Imię i nazwisko.....

Data.....

Podpis.....

Załącznik nr 8. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Oświadczenie o niekaralności (obcokrajowcy)

Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, oświadczam, że:

1. Prawo państwa....., w którym zamieszkiwałem w okresie nie przewiduje¹ wydawania zaświadczeń do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi określonej w art. 21 *ustawy o przeciwdziałaniu przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich*.
2. Nie byłem prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV *Kodeksu karnego*, w art. 189a i art. 207 *Kodeksu karnego* oraz w *ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii*.
3. Nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych.
4. Nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Przyjmuję do wiadomości, że:

- podstawą prawną przetwarzania moich danych osobowych zawartych w niniejszym oświadczeniu jest prawny obowiązek (art. 6 ust 1c RODO) ciążyący na administratorze danych osobowych wynikający z *ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich*, a celem przetwarzania moich danych osobowych jest weryfikacja spełnienia przeze mnie ustawowych kryteriów dopuszczenia do pracy z dziećmi,
- przysługuje mi prawo dostępu do moich danych, ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania danych a także do wniesienia skargi do Prezesa UODO (adres: ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa), jeśli uznam, że przetwarzanie odbywa się niezgodnie z prawem,
- moje dane nie będą poddane profilowaniu ani przekazywane do państw trzecich,
- podanie danych jest dobrowolne ale odmowa ich podania oznacza brak możliwości realizacji działań związanych z kontaktem z dziećmi.

Imię i nazwisko

¹ Uwaga. Ustawa nie reguluje zasad składania oświadczenia w przypadku państwa, w którym przewidziano wydawanie zaświadczeń potwierdzających niekaralność, ale uzyskanie takiego zaświadczenia przez osobę składającą oświadczenie jest z powodów obiektywnych niemożliwe. W takim przypadku osoba składająca oświadczenie może zmienić ten punkt szczegółowo opisując konkretną sytuację i powody, dla których nie może uzyskać takiego zaświadczenia. Nie jest to jednak procedura przewidziana w ustawie i organizacja przyjmująca oświadczenie może je uznać za niewystarczające do dopuszczenia osoby do pracy z dziećmi.

Data

Podpis

Załącznik nr 9. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Instrukcja dla kandydata

Ustawa o zapobieganiu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich zobowiązuje nas do starannej weryfikacji każdej osoby, która ma zostać dopuszczona do kontaktów z małoletnimi. Jednym z elementów weryfikacji jest sprawdzenie, czy osoba ta nie była karana za określone w ustawie przestępstwa. Złożenie zaświadczenia jest warunkiem podjęcia pracy lub innej aktywności związanej z kontaktem z dziećmi.

Poniżej krótka instrukcja, jak pobrać niezbędne zaświadczenie drogą elektroniczną korzystając z systemu e-KRS. Potrzebny do tego będzie profil zaufany lub podpis elektroniczny. Opłata za wniosek wynosi 20 zł.

1. Wejdź na stronę Krajowego Rejestru Karnego (<https://ekrk.ms.gov.pl/ep-web>).
2. Zarejestruj i aktywuj konto wybierając formularz dla osoby fizycznej.
3. W lewym górnym rogu kliknij w zakładkę „Wnioski i zapytania” i wybierz „Wniosek o osobę”.
4. W punkcie 11 zaznacz „kartoteka karna” i „kartoteka nieletnich”.
5. W punkcie 12 wpisz „art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560)”.
6. Zapisz i podpisz wniosek profilem zaufanym lub podpisem elektronicznym.
7. Opłać wniosek.

Gdy zaświadczenie będzie gotowe, otrzymasz informację na swoją skrzynkę ePUAP. Czas oczekiwania może się różnić, standardowo powinno to być 7 dni, ale w okresach wakacyjnych, gdy zapytań jest więcej, może zostać wydłużony nawet do 14 dni.

Zaświadczenie możesz także uzyskać w formie papierowej bezpośrednio w Punktach Informacyjnych Krajowego Rejestru Sądowego. Opłata wyniesie wtedy 30 zł, ale czas oczekiwania będzie krótszy.

Zaświadczenie należy złożyć osobie, która prowadziła rekrutację w imieniu organizacji.

Podstawa prawna: art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Załącznik nr 10. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Gdzie szukać wsparcia

Telefony zaufania

- Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka – 800 12 12 12, czat.brpd.gov.pl
- Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży – 116 111, www.116111.pl
- Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – 22 668 70 00
- Policyjny telefon zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – 800 120 226
- Telefon dla nauczycieli i rodziców (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę) – 800 100 100
- Kryzysowy telefon zaufania – 116 123
- Inne telefony – <https://zwjr.pl/bezplatne-numery-pomocowe>

Urzędy i instytucje publiczne

- Rzecznik Praw Dziecka – www.rpd.gov.pl
- Rzecznik Praw Obywatelskich – www.rpo.gov.pl
- Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej – www.gov.pl/web/nieodplatna-pomoc
- Państwowa Komisja ds. wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 – www.pkdp.gov.pl

Organizacje pozarządowe

- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę – www.fdds.pl
- Fundacja Orange – www.fundacja.orange.pl
- Fundacja Unaweza – <https://www.unaweza.org>
- Fundacja Twarze Depresji – www.twarzedepresji.pl
- Fundacja Można Zwariować – <https://moznazwariowac.pl>
- Niebieska Linia – <https://www.niebieskalinia.pl>

Załącznik nr 11. do Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Dziecko krzywdzone

Przemoc wobec dziecka można rozpoznać obserwując jego wygląd, stan zdrowia, zachowania, relacje z innymi a także zachowania jego rodziców/opiekunów. Zauważenie jednego lub kilku niepokojących objawów nie przesądza o tym, że dziecko jest krzywdzone, ale powinno skłonić do uważnego przyjrzenia się sytuacji dziecka i jego rodziny, zwłaszcza jeśli objawy się nasilają i są długotrwałe. Wybrane symptomy, na które warto zwrócić uwagę:

Objawy fizyczne

- Siniaki i obrażenia w nietypowych miejscach, takich jak plecy, pośladki, uda, uszy.
- Oparzenia, zadrapania, nietypowe obrażenia, które nie mają przekonującego wyjaśnienia.
- Ślady po wiązaniu na nadgarstkach czy kostkach.
- Niedożywienie, zaniedbana higiena osobista, noszenie ubrań nieodpowiednich do pogody.

Zachowania

- Zachowania wycofane, lękliwe lub depresyjne – dziecko może być bardziej ciche, wycofane, unikać kontaktu z dorosłymi lub rówieśnikami.
- Nagłe zmiany w zachowaniu – agresja, złość, nadmierna drażliwość, samookaleczenia.
- Unikanie pewnych osób lub miejsc – dziecko może obawiać się powrotu do domu, być wystraszone w obecności pewnych dorosłych.
- Regres w rozwoju – powrót do wcześniejszych etapów rozwoju, takich jak moczenie nocne, ssanie kciuka.

Objawy emocjonalne i psychiczne

- Niskie poczucie własnej wartości – dziecko może mieć trudności z akceptacją siebie, być nadmiernie krytyczne wobec siebie.
- Lęki i fobie – nagłe pojawienie się lęków, które wcześniej nie występowały.
- Problemy z koncentracją – trudności w nauce, brak zainteresowania szkołą, pogorszenie wyników w nauce.

Relacje społeczne

- Izolacja od rówieśników – unikanie kontaktów z rówieśnikami, trudności w nawiązaniu i utrzymywaniu przyjaźni.
- Przemoc wobec innych – dziecko może przejawiać agresję wobec rówieśników lub zwierząt.

Inne sygnały

- Relacje o przemocy – dziecko może bezpośrednio lub pośrednio mówić o przemocy, której doświadcza.
- Obawy przed powrotem do domu – dziecko może bać się wracać do domu, preferować pozostawanie w szkole lub u przyjaciół.

Działania dorosłych

- Zachowania opiekunów – opiekunowie mogą być nadmiernie kontrolujący, izolować dziecko od innych, wykazywać skrajne zachowania (nadmierna surowość lub skrajna obojętność).
- Sprzeczne wyjaśnienia obrażeń – różne wersje opiekunów i dziecka dotyczące pochodzenia obrażeń.
- Mówienie o dziecku w negatywny sposób, poniżanie, ośmieszanie, nieuzasadnione podnoszenie głosu na dziecko, stosowanie obraźliwych określeń.
- Izolowanie dziecka – po zwróceniu uwagi na niepokojące objawy u dziecka rodzice przestają posyłać dziecko na zajęcia i ucinają kontakt z osobą/instytucją, gdzie zauważono niepokojące objawy.

Rozpoznanie dziecka, które może być ofiarą molestowania seksualnego, jest trudne i wymaga uwagi na różnorodne sygnały i objawy. Należy zachować daleko posuniętą ostrożność i delikatność w podejściu. Objawy, które powinny zaniepokoić:

Fizyczne objawy

- Niezwykłe obrażenia w okolicach genitaliów, odbytu czy ust, takie jak siniaki, skaleczenia czy obrzęki.
- Trudności w chodzeniu lub siadaniu bez oczywistej przyczyny.
- Infekcje układu moczowego lub inne problemy zdrowotne w obszarze genitaliów.
- Bóle brzucha lub bóle w dolnej części pleców bez wyraźnej przyczyny.

Zachowania

- Nagłe zmiany w zachowaniu – dziecko może stać się wycofane, lękliwe, depresyjne, lub przeciwnie – nadmiernie agresywne.
- Regres w rozwoju – powrót do wcześniejszych etapów rozwoju, takich jak moczenie nocne, ssanie kciuka.
- Nietypowe zachowania seksualne – wiedza seksualna lub zachowania nieodpowiednie dla wieku dziecka, próby angażowania innych dzieci w gry o podtekście seksualnym.
- Lęki i fobie – nagłe pojawienie się lęków, które wcześniej nie występowały, szczególnie związanych z konkretnymi osobami lub miejscami.
- Unikanie pewnych osób – dziecko może bać się lub unikać kontaktu z konkretnymi dorosłymi lub rówieśnikami.
- Problemy z koncentracją – trudności w nauce, brak zainteresowania szkołą, niskie wyniki w nauce.

Objawy emocjonalne i psychiczne

- Niskie poczucie własnej wartości – dziecko może mieć trudności z akceptacją siebie i swojego ciała, być nadmiernie krytyczne wobec siebie.
- Koszmary senne i problemy ze snem – dziecko może mieć trudności z zasypianiem, budzić się w nocy, mieć koszmary.
- Samookaleczenia lub myśli samobójcze – dziecko może próbować sobie szkodzić lub mówić o chęci zakończenia życia.

Relacje społeczne

- Izolacja od rówieśników – unikanie kontaktów z rówieśnikami, trudności w nawiązywaniu i utrzymywaniu przyjaźni.
- Trudności w relacjach z dorosłymi – dziecko może być nieufne wobec dorosłych, szczególnie tych płci sprawcy.

Inne sygnały

- Relacje o molestowaniu – dziecko może bezpośrednio lub pośrednio mówić o molestowaniu, używając słów lub opisów niewłaściwych zachowań dorosłych.
- Obawy przed powrotem do domu – dziecko może bać się wracać do domu, preferować pozostawanie w szkole lub u przyjaciół.

Działania dorosłych

- Zachowania opiekunów – opiekunowie mogą być nadmiernie kontrolujący, izolować dziecko od innych, wykazywać skrajne zachowania (nadmierna surowość lub skrajna obojętność).
- Sprzeczne wyjaśnienia obrażeń – różne wersje opiekunów i dziecka dotyczące pochodzenia obrażeń.

Prawne podstawy interwencji

Obowiązek prawny zawiadomienia o wybranych przestępstwach

Art. 240 § 1 Kodeksu karnego

Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w [...]:

- *art. 156 (spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu),*
- *art. 197 § 3–5 i art. 198 (przemoc seksualna),*
- *art. 200 (czyny o charakterze pedofilskim),*

nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Obowiązek społeczny zawiadomienia o przestępstwie

Art. 304 Kodeksu postępowania karnego

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Interwencja podejmowana jest poprzez złożenie policji lub prokuraturze zgłoszenia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Obowiązek społeczny zgłoszenia zaniedbywania dziecka

Art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

Interwencja podejmowana jest poprzez złożenie w sądzie rejonowym wydział rodzinny i nieletnich pisemnego wniosku o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.

Obowiązek społeczny zawiadomienia o krzywdzeniu rówieśniczym

Art. 4 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich

§ 2. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu czynu karalnego przez nieletniego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

§ 3. Instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności niecierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.

Interwencja podejmowana jest poprzez zawiadomienie policji lub pisemnie sądu rodzinnego.

Odpowiedzialność za niedopełnienie obowiązków

Wybrane przepisy karne ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

Art. 23

2. Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę bez uzyskania informacji, o których mowa w art. 21 ust. 2, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

3. Kto przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, nie wypełnia obowiązku przedłożenia informacji lub oświadczenia, o których mowa w art. 21 ust. 3-7, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Art. 23a

Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, osobę wiedząc, że dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze, albo wiedząc, że została prawomocnie skazana za przestępstwo określone w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, przestępstwo określone w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego lub w ustawie z dnia 29 lipca 2005

r. o przeciwdziałaniu narkomanii, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Art. 23b

1. Kto, będąc obowiązany do wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, nie wykonuje tego obowiązku, podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany.
2. W razie ponownego stwierdzenia niewykonania obowiązku wprowadzenia standardów ochrony małoletnich, sprawca, podlega karze grzywny nie niższej niż 1000 zł.

Art. 23c

Kto dopuszcza do pracy lub do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi osobę wiedząc, że osoba ta ma obowiązek stosowania się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 24

Kto bez uprawnienia uzyskuje z Rejestru z dostępem ograniczonym informację o osobie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 24a

1. W razie skazania za przestępstwo, o którym mowa w art. 23c, sąd orzeka środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 30 000 zł.
2. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w art. 23 ust. 2, art. 23a i art. 23b ust. 2, sąd orzeka środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Wysokość tego świadczenia nie może przekroczyć 10 000 zł.